

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

асист. **Омельяненко В.А.**, студент гр. Е-01 **Овсянко А.Л.**

Підприємницька діяльність є основою економічного і соціального розвитку, вирішення соціальних проблем, подолання бідності та забезпечення високого рівня життя громадян. Тому в кожній країні питання створення належних умов для відповідального перед державою, соціально-орієнтованого, спрямованого на вирішення як поточних, так і довгострокових задач бізнесу завжди належали до першочергових. Така діяльність передбачає вирішення цілого комплексу складних, нерідко суперечливих проблем з урахуванням загальнодержавних та регіональних інтересів, а також мотивів діяльності різних соціальних груп населення.

Розвиток підприємництва сьогодні потребує дослідження цього сектора економіки з огляду на зміну політичної і економічної ситуації у країні, у зв'язку з появою нових форм організації малого та середнього бізнесу та враховуючи значний його вплив на процеси інтеграції до ЄС.

Урядом кожен рік розробляються регіональні програми розвитку малого підприємництва України. Головною метою цих програм є спрямування дій обласних та місцевих органів виконавчої влади, суб'єктів малого підприємництва, об'єднань і спілок підприємців на створення сприятливих правових, економічних, організаційних та інших умов для стабільної та ефективної роботи суб'єктів малого бізнесу, підвищення ролі цього сектора в структурній перебудові економіки регіонів та вирішенні соціально-економічних проблем розвитку регіонів, забезпечення співпраці місцевих органів виконавчої влади та підприємницьких кіл.

Формування стимулюючих умов для ефективного розвитку підприємницької діяльності у регіонах здійснювалося шляхом удосконалення регуляторних процесів та нормативно-правової бази, реалізації нових підходів до реєстрації підприємств, надання їм дозвільних документів, застосування пільгових механізмів фінансової та ресурсної підтримки, розбудови інфраструктурних компонентів, підвищення кадрового потенціалу малого підприємництва, створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення прямих іноземних інвестицій у малий бізнес.

За наданими Міністерством економічного розвитку і торгівлі за звітами у 2012 році в місцевих бюджетах всіх 27 регіонів було передбачено кошти на фінансування заходів регіональних програм розвитку малого підприємництва. На виконання програмних заходів у 2012 р. відповідними рішеннями рад в бюджетах затверджено використання коштів у загальному обсязі 30,7 млн. грн. та профінансовано реалізацію заходів регіональних програм на загальну суму 14,9 млн. грн. У структурі фінансування програмних заходів з бюджетів більшість коштів спрямовувалися на: фінансування бізнес-проектів на поворотній основі, пільгове кредитування; компенсацію відсотків за банківськими кредитами; формування інфраструктури, поповнення статутного та оборотних фондів; навчально-методичні роботи; виставкові заходи, видання інформаційних бюлетенів, проспектів, довідників [2].

Загальні проблеми, які заважають розвитку малого та середнього підприємництва, можна об'єднати в наступні групи [3]:

1. Надмірний податковий тиск: нарахування на фонд заробітної плати; неможливість показати реальний фінансовий стан (збитки підприємства); неможливість повернення ПДВ; велика кількість податків та зборів;

2. Обтяжлива система звітності: велика кількість звітів та організацій, до яких вони подаються; постійні зміни законодавчої бази, відстеження яких потребує неабияких зусиль;

3. Невпевненість підприємців у стабільності умов ведення бізнесу: протиріччя законодавчих актів між собою; незахищеність перед рейдерськими захопленнями, пов'язаними з корумпованістю судової системи та неефективністю виконавчої служби;

4. Відсутність чітко сформованої державної політики у сфері підтримки малого та середнього підприємництва;

5. Збільшення адміністративних бар'єрів (реєстрація, ліцензування, сертифікація, системи контролю і дозвільної практики, регулювання орендних відносин, тощо);

6. Надмірне втручання органів державної влади.

Отже, аналізуючи сектор економіки, доцільно пов'язувати його виникнення і поширення з процесами ринкових трансформацій. Крім того, як головний структуро-твірний елемент ринкового середовища, підприємництво вимагає створення і ефективного функціонування нових ринкових механізмів. І оскільки необхідність фінансового забезпечення підприємництва є основним чинником розвитку економіки, то формування дієвого фінансового механізму регулювання повинно сприяти становленню і розвитку інноваційної моделі економічного зростання нашої держави, реформуванню бюджетної та податкової систем.

1. Закон "Про підприємства в Україні" № 887 - XII від 27.03.91 р.

2. Узагальнений звіт про стан виконання регіональних програм розвитку малого підприємництва в Україні у 2012 році [Електронний ресурс] // Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. – 2013. – Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/info/1101>

3. Загальні проблеми, які заважають розвитку малого та середнього підприємництва [Електронний ресурс] // Діловий Союз України. – 2010. – Режим доступу: <http://www.dsu.org.ua/about/problems-pidpryemciv>

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 130-131.